РЕФЕРАТИВНО-НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2521-1463

СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА.

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

ОНЛАЙН-ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО У 2016 РОЦІ

НОМЕР ЖУРНАЛУ

№ 4 (27)

Липень – серпень 2019 р.

DOI 10.53672/ej.4.2019

expertize-journal.org.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Назаров О. А.
Євдокимова Н. О.
Кириченко О. А.
Калинка Г. І.
Цільмак О. М.
Мотлях О. І.

Барко В. І.
Лефтеров В. О.
Коренюк П. І.
Алікіна Н. В.
Попова Г. В.
Вітомський Ю. Л.

Землянська О. В.

Чернякова О. В.
Большаков С. І.
Тунтула О. С.
Ткач Ю. Д.
Єгорова Т. М.
Лисенко А. Б.

Шаповалов В. О.
Савкіна Т. В.
Савостін О. П.
Безушко С. В.
Вербина Ю. В.
Хлонь О. М.

Інститут Kyiv ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ І ПОЛІГРАФА

ВИДАЄТЬСЯ ЗА СПРИЯННЯ

Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі

ROR 02xc7et08

Номер на сайті

ISSN 2521-1463
9 772521 146000

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ
Назаров Олег Анатолійович
канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій з 2015 року, суб'єкт ветеранського підприємництва, судовий експерт

ВИДАВНИК НАЗАРОВ О. А.

DOI: 10.53672/ej.4.2019

Судово-психологічна експертиза

Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал

Електронне видання

Виходить один раз на два місяці

Засновано у травні 2016 року

2019, № 4 (27)

липень – серпень 2019 р.

Київ

expertize-journal.org.ua

DOI: 10.53672/ej.4.2019[1]
УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948
ББК 67.5:88.4
С89

ISSN 2521-1463 (Online)
EAN-13 9772521146000

Ідентифікатор медіа R40-05509 (рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 26.09.2024 № 2785)

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович[3]

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі», ROR 02xc7et08[2]

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025

С89 **Судово-психологічна експертиза.** Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці : реферат.-наук. online журн. — 2019. — № 4 (27) (липень – серпень 2019). — 60 с. — URL: expertize-journal.org.ua.

Журнал присвячений теорії і практиці судово-психологічної експертизи, застосуванню поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній діяльності. Номер містить оригінальні статті й реферати праць з юридичної психології, судової експертизи та суміжних галузей, а також новини журналу й розділ «Новини інженерної психології та психотехніки».

Для судових експертів, психологів, поліграфологів, правників, науковців і здобувачів освіти.

УДК 159:34(05)+159:371(05)+347.948

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів. Рукописи можуть рецензуватися і не повертаються. За точність викладеного матеріалу та достовірність інформації, що міститься в опублікованих матеріалах, відповідальність несуть автори. Зміни тексту та скорочення, що не впливають на зміст матеріалів, а також їх перейменування вносяться редакцією без узгодження з автором. Комерційне використання матеріалу заборонено. Авторські права належать їх авторам. Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту.

Електронна сторінка номера — див. «Посилання»[1]

Журнал включено до: Google Scholar, ISSN Portal, Crossref, Реєстр наукових видань України, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), Реєстр суб'єктів у сфері медіа.

Випуск сформовано в електронному архіві журналу з матеріалів, оприлюднених на сайті видання; дати першого оприлюднення зазначено біля кожного матеріалу.

© Автори матеріалів, 2019
© Видавник Назаров О. А., оформлення PDF-версії, 2019

Редакційна колегія

Головний редактор — видавець (засновник видання)

Назаров О. А. — канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва, атестований судовий експерт за спеціальністю 14.1 «Психологічні дослідження» (стаж експертної діяльності з 2000 р.), поліграфолог, правознавець

Заступники головного редактора

Євдокимова Н. О. — д-р психол. наук, професор; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика», ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (психологічні науки)

Кириченко О. А. — д-р юрид. наук, професор; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика» (юридичні науки)

Відповідальний секретар

Калинка Г. І. — ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика», здобувач ступеня доктора філософії (юридична психологія)

Члени редакційної колегії

Цільмак О. М. — д-р юрид. наук, канд. психол. наук, професор; Одеський державний університет внутрішніх справ

Мотлях О. І. — д-р юрид. наук, професор, заслужений юрист України; Національна академія внутрішніх справ

Барко В. І. — д-р психол. наук, професор; Державний науково-дослідний інститут МВС України

Лефтеров В. О. — д-р психол. наук, професор; Національний університет «Одеська юридична академія»

Коренюк П. І. — д-р екон. наук, професор, академік Академії економічних наук України; Дніпровський державний технічний університет

Алікіна Н. В. — канд. психол. наук, старший науковий співробітник, експерт вищого кваліфікаційного класу

Попова Г. В. — канд. психол. наук, доцент; НТУ «Харківський політехнічний інститут»

Вітомський Ю. Л. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Землянська О. В. — д-р психол. наук, професор; професор кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, полковник міліції у відставці

Чернякова О. В. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Хлонь О. М. — канд. психол. наук, доцент; Київський університет інтелектуальної власності та права НУ «ОЮА»

Большаков С. І. — канд. військ. наук, доцент; ТОВ «Науково-дослідний інститут судової експертизи та оцінки», атестований судовий експерт

Тунтула О. С. — канд. юрид. наук, доцент; Чорноморський національний університет ім. Петра Могили

Ткач Ю. Д. — канд. юрид. наук; Одеський державний університет внутрішніх справ

Безушко С. В. — канд. пед. наук, доцент; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика»

Вербина Ю. В. — канд. психол. наук, доцент; ПВНЗ «Міжнародний класичний університет ім. Пилипа Орлика»

Єгорова Т. М. — старший науковий співробітник; Харківський НДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса (Полтавське відділення), атестований судовий експерт

Савкіна Т. В. — старший науковий співробітник; Харківський НДІ судових експертиз ім. М. С. Бокаріуса, атестований судовий експерт

Савостін О. П. — старший судовий експерт; Одеський НДІ судових експертиз, атестований судовий експерт

Лисенко А. Б. — експерт-поліграфолог; Міжнародна асоціація професіоналів у поліграфології (AIPP)

Шаповалов В. О. — експерт-поліграфолог, атестований судовий експерт; ГО «Колегія поліграфологів України»

Зміст

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ 4

ПЕРЕДМОВА 8

РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ) 10

1.1. Теорія та історія застосування спеціальних знань *10*

Назаров Олег Анатолійович 10

Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ланцедова Ю. О. Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей. Лекція № 3. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник 11

Большаков Сергій Іванович 14

Большаков С. І. Фонд державного майна України почав надавати оцінку висновкам судових експертів та не бажає враховувати в своїй діяльності чинне законодавство України щодо призначення судової експертизи оцінщикам як фахівцям з відповідних галузей знань . . . 15

Кириченко А. А., Виноградов А. К., Ткач Ю. Д., Тунтула А. С. Нова доктрина одинадцятирівневої освіти та її навчального забезпечення : монографія 18

Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Періодизація розвитку, поняття, система і дисциплінарні зв'язки. Лекція № 1. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник 21

Кириченко О. А., Тунтула О. С. Основи зброєделіктики. Лекція № 9. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник 24

Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ткач Ю. Д. Основи фотокінозйомки та звуковідеозапису. Лекція № 5. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник 27

Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Основи методології. Лекція № 2. Курс лекцій з криміналістики : навчальний посібник 30

1.2. Правове та науково-прикладне забезпечення професійної діяльності *32*

Міжнародні наукометричні бази даних (список) 32

Committee on Publication Ethics (COPE), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), Directory of Open Access Journals (DOAJ), World Association of Medical Editors (WAME). «Конституція» для наукових журналів відкритого доступу — Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing (Принципи прозорості та найкращої практики наукових публікацій) 35

1.3. Рецензії та нові видання *38*

Gordon N. J., Fleisher W. L. Ефективні методи інтерв'ювання та допиту **38**

РОЗДІЛ 2. НОВИНИ ЖУРНАЛУ **41**

26 липня 2019 року поліграфологи різних українських силових структур вперше закінчили повний базовий курс підготовки поліграфологів від Американського Міжнародного Інституту Поліграфа **41**

02 серпня 2019 року відбулась презентація нової професійної літератури для державних та приватних поліграфологів, яка вийшла за сприяння Колегії поліграфологів України **41**

Українські поліграфологи правоохоронних відомств представили Україну на найбільшому щорічному навчальному Семінарі (Seminar / Workshop) Американської поліграфологічної асоціації в США в 2019 році **42**

У США в період з 25 по 30 серпня 2019 року відбувається найбільший 54 щорічний навчальний семінар Американської поліграфологічної асоціації **42**

РОЗДІЛ 3. НОВИНИ ІНЖЕНЕРНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕХНІКИ **45**

Виявлення ознак обману за допомогою МРТ мозку (винахід США, 2013) **45**

ЧИТАЧІ ТАКОЖ ШУКАЮТЬ **47**

ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ І ТЕЗ АВТОРІВ **50**

ВІДОМОСТІ ПРО ЖУРНАЛ **53**

ВИХІДНІ ДАНІ **60**

СЛОВО РЕДАКЦІЇ

Передмова

Звертаємо увагу: це реферативно-науковий журнал. Частина матеріалів номера — оригінальні статті, частина — реферати праць, які вже були опубліковані раніше: у фахових виданнях, на сайтах судів і державних органів. Реферати ми подаємо за правилами передруку: з іменем автора, незміненою назвою, бібліографічним описом першої публікації та посиланням на неї. Анотація до кожного матеріалу допоможе швидко вирішити, з чого почати читання.[1]

Шановні читачі! Позаду кожного рішення суду стоять факти, а позаду фактів — знання фахівців. Номер 2019, № 4 (27) відкриває 12 матеріалів, присвячених таким темам: нормативне регулювання експертизи.

> *Сторінка історії науки. 14 серпня 1989 року Гері Доутсон, якого в травні 1979 року засудили за зґвалтування, став першою в США людиною, виправданою завдяки ДНК-доказам. Ще 1985 року заявниця Кетлін Кроуелл Вебб зізналася, що вигадала звинувачення. У 2019 році минає 30 років від цієї події.*[2]

Почніть читання з матеріалу «Міжнародні наукометричні бази даних (список)». Якщо після нього у вас з'являться власні запитання, це добрий знак: так починається науковий пошук. Пишіть до журналу — ми публікуємо дослідження науковців і практиків.

Редакція журналу

REFERENCES

1. DSTU 3017:2015. Informatsiia ta dokumentatsiia. Vydannia. Osnovni vydy. Terminy ta vyznachennia poniat [Information and Documentation. Publications. Main Types. Terms and Definitions]. [Chynnyi vid 2016-07-01]. Vyd. ofits. Pp. 4.14.2.2, 4.14.2.7. Referaty prats, opryliudnenykh ranishe, podano iz zaznachenniam imeni avtora ta dzherela zapozychennia

vidpovidno do p. 1 ch. 2 st. 22 Zakonu Ukrainy "Pro avtorske pravo i sumizhni prava" vid 01.12.2022 № 2811-IX; akty orhaniv derzhavnoi vlady ta ofitsiini dokumenty sudovoho kharakteru ne okhoroniaiutsia avtorskym pravom (p. 3 ch. 1 st. 8 tsoho Zakonu). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Gary Dotson. First DNA Exoneration (Bluhm Legal Clinic, Northwestern Pritzker School of Law). URL: https://www.law.northwestern.edu/legalclinic/wrongfulconvictions/exonerations/il/gary-dotson.html (data zvernennia: 04.11.2026).

Розділ 1. Наукові публікації (статті, реферати статей)

Позначки: «Анотація» — оригінальний матеріал, уперше оприлюднений у журналі; «Реферат» — виклад праці або офіційного документа, уперше оприлюднених в іншому виданні чи на іншому ресурсі; під кожним рефератом наведено відомості про першу публікацію. До наукових публікацій подано розширену анотацію українською мовою з ключовими словами та англомовну анотацію (Abstract, Keywords); наявний DOI зазначено біля відомостей про оприлюднення. Цифри у квадратних дужках відсилають до списку References після кожної публікації: описи за ДСТУ 8302:2015, українські й російські назви подано латиницею (транслітерація за постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 55), їхній переклад англійською — у квадратних дужках.

Читачеві. За кожною публікацією цього номера стоять реальні справи: кримінальні провадження, сімейні спори, позови про відшкодування моральної шкоди, перевірки із застосуванням поліграфа. Анотація допоможе швидко зорієнтуватися, а повний текст за посиланням відкриє методики, аргументи сторін і правові позиції Верховного Суду, які можуть знадобитися у вашій наступній справі. Читайте, порівнюйте з власною практикою і діліться знайденим з колегами.

1.1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ

Назаров Олег Анатолійович[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 21.07.2019

Анотація. Картка головного редактора журналу. Назаров Олег Анатолійович — засновник-видавець і головний редактор online-журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування

поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (ISSN 2521-1463), кандидат психологічних наук, доцент; кваліфікація: судова експертиза, поліграфолог, судовий експерт-психолог; місцезнаходження: Київ. Зазначено його членство в професійних об'єднаннях журналістів відповідно до ч. 2 ст. 25 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»: Незалежній медіапрофспілці України та Міжнародній федерації журналістів (IFJ, Бельгія). Подано контактний телефон і посвідчення професійного журналіста, яке він має з 2017 р.

Ключові слова: головний редактор, Назаров О. А, судовий експерт-психолог, поліграфолог, посвідчення журналіста, Незалежна медіапрофспілка України, Міжнародна федерація журналістів.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 21.07.2019.

REFERENCES

1. Nazarov Oleh Anatoliiovych. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/naukovi-zhurnalisti-vidannya/983-nazarov-oleg-anatolijovich (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей. Лекція № 3. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник[1]

Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ланцедова Ю. О.

Реферат · оприлюднено 06.07.2019

Реферат. Лекція № 3 «Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей» з курсу лекцій з криміналістики Кириченка О. А., Тунтули О. С. і Ланцедової Ю. О. вийшла третім виданням (Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 92 с.) як додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній

практиці». Видання рекомендувала вчена рада Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 11 від 26.06.2019), рецензенти: доктори юридичних наук І. І. Котюк, І. В. Пиріг і Е. Б. Хачатуров. Вихідним пунктом є детальний аналіз того, як процедурні кодекси країн пострадянського простору розуміють сутність доказів, їхні базисні основні й додаткові властивості, джерела доказів і пов'язані з цим положення. На цьому тлі автори розкривають сутність, властивості й ступеневий видовий поділ антиделіктних відомостей. Викладено поняття і ступеневий сутнісний видовий поділ суб'єктивних джерел антиделіктних відомостей, розглянуто міждисциплінарний і методичний видовий поділ об'єктивних джерел. Окрему увагу приділено новій доктрині практичних дій, предмета, суб'єктів і порядку антиделіктного доказування, а також іншій процедурі роботи з об'єктивними, суб'єктивними та змішаними джерелами антиделіктних відомостей. Лекція спирається на дослідження самих авторів: за відомостями про наукову школу професора Аланкіра, Ю. О. Ланцедова створила концепції сутності, послідовності та інших закономірностей роботи з різними джерелами антиделіктних відомостей, а також основних і додаткових базисних юридичних властивостей доказів, а О. С. Тунтула запропонувала вичерпний видовий поділ суб'єктивних, об'єктивних і змішаних джерел таких відомостей. У «Курсі лекцій з криміналістики» О. А. Кириченка та співавторів (Миколаїв, 2014) роботу з особистими й речовими джерелами антикримінальних відомостей уже було подано як послідовність пошукових і забезпечувальних дій, оцінки, використання та документування. Для судових експертів, слідчих і адвокатів лекція цікава узагальненою системою понять для роботи з джерелами відомостей, сформульованою на матеріалі різних процедурних кодексів. Посібник призначено для криміналістичної підготовки бакалаврів галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»; він може бути корисним викладачам, студентам і співробітникам антиделіктних органів.

Ключові слова: антиделіктні відомості, джерела антиделіктних відомостей, суб'єктивні джерела, об'єктивні джерела, змішані джерела, докази, властивості доказів, антиделіктне доказування, криміналістика, процедурні кодекси.

Fundamentals of Working with Sources of Anti-Delict Information. Lecture No. 3. Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook

Kyrychenko O. A., Tuntula O. S., Lantsedova Yu. O.

Abstract. Evidence law in post-Soviet jurisdictions is built on the notions of evidence and sources of evidence, which the authors of this lecture complement with the concept of anti-delict information developed by the Professor Alankir scientific school. Lecture No. 3, Fundamentals of Working with Sources of Anti-Delict Information, from the course of lectures on criminalistics by Kyrychenko O. A., Tuntula O. S. and Lantsedova Yu. O., appeared in its third edition (Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019, 92 pp.) as a supplement to this journal and was recommended by the Academic Council of the Petro Mohyla International Classical University. The authors begin with a detailed analysis of how the procedural codes of post-Soviet states define the essence of evidence, its basic primary and additional properties, and its sources. They then explain the essence, properties and multi-level classification of anti-delict information. The lecture defines subjective sources of such information and classifies them at several levels, and it presents an interdisciplinary and methodological classification of objective sources. Special attention is given to a new doctrine of the practical actions, subject matter, participants and procedure of anti-delict proof, and of work with objective, subjective and mixed sources. The lecture draws on the authors' own research: according to the profile of the school, Lantsedova developed concepts of the regularities of working with sources of anti-delict information and of the basic legal properties of evidence, while Tuntula proposed a classification of subjective, objective and mixed sources. For forensic experts, investigators and defence lawyers the lecture offers a unified conceptual framework derived from several procedural codes. The textbook is intended for un-

dergraduate law students and may be useful to lecturers and practitioners.

Keywords: anti-delict information, sources of information, subjective sources, objective sources, mixed sources, evidence, properties of evidence, anti-delict proof, criminalistics.

Першоджерело: Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ланцедова Ю. О. Основи роботи з джерелами антиделіктних відомостей. Лекція № 3. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 92 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).[1] Реферат оприлюднено в журналі 06.07.2019.

REFERENCES

1. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S., Lantsedova Yu. O. Osnovy roboty z dzherelamy antydeliktnykh vidomostei. Lektsiia № 3. Kurs lektsii z kryminalistyky: navchalnyi posibnyk [Fundamentals of Working with Sources of Anti-Delict Information. Lecture No. 3. Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/974-kirichenko-o-a-tuntula-o-s-lantsedova-yu-o-osnovi-roboti-z-dzherelami-antideliktnikh-vidomostej-lektsiya-3-kurs-lektsij-z-kriminalistiki-navchalnij-posibnik (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Большаков Сергій Іванович[1]

Інформаційний матеріал · оприлюднено 21.07.2019

Анотація. Картка члена редакції online-журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (ISSN 2521-1463). Сергія Івановича Большакова представлено як наукового журналіста видання, який працює на громадських засадах. Він кандидат військових наук, доцент, головний науковий співробітник ТОВ «Науково-дослідний

інститут судової експертизи та оцінки» і проректор з наукової роботи Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (м. Одеса). Зазначено його членство в Незалежній медіапрофспілці України та Міжнародній федерації журналістів (IFJ) з посиланням на ч. 2 ст. 25 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», місце перебування, контактні дані й посвідчення професійного журналіста.

Ключові слова: Большаков С. І, редакція журналу, науковий журналіст, Незалежна медіапрофспілка України, Міжнародна федерація журналістів, судова експертиза та оцінка.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 21.07.2019.

REFERENCES

1. Bolshakov Serhii Ivanovych. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/naukovi-zhurnalisti-vidannya/982-bolshakov-sergij-ivanovich (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Фонд державного майна України почав надавати оцінку висновкам судових експертів та не бажає враховувати в своїй діяльності чинне законодавство України щодо призначення судової експертизи оцінщикам як фахівцям з відповідних галузей знань[1]

Большаков С. І.

Оригінальна публікація · оприлюднено 30.11.2019

Анотація. Автор, судовий експерт і оцінювач, аналізує практику Фонду державного майна України (ФДМУ) щодо позбавлення оцінювачів кваліфікаційних свідоцтв за висновки, складені на замовлення органів кримінального переслідування. Проблема полягає в тому, що регулятор оціночної діяльності фактично перебирає на себе оцінку висновку судового експерта, хоча оцінювати докази в кримінальному провадженні належить слідчому, прокурору, слі-

дчому судді й суду. Мета публікації — показати на конкретному випадку розбіжність між діями ФДМУ та чинними нормами про доручення судової експертизи фахівцям відповідних галузей знань. Правову основу аналізу становлять Закон України «Про Фонд державного майна України», розділ IV Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», статті 7, 7-1, 9 і 10 Закону України «Про судову експертизу», статті 3, 9 і 69 КПК України, п. 14 ч. 1 ст. 92 Конституції України, а також відповіді Міністерства юстиції України й експертних установ і судові рішення у справі № 815/2467/17. Описано продаж Одеським регіональним відділенням ФДМУ колишнього залізничного вокзалу в м. Овідіополь (об'єкт малої приватизації площею 92,4 м^2): оцінювач визначив його вартість у 35 000 грн, Фонд затвердив оцінку, а об'єкт продано за 40 000 грн. Прокуратура доручила експертне дослідження спеціалісту-оцінювачу, який не погодився з такою ринковою вартістю, після чого ФДМУ через Екзаменаційну комісію, щонайменше дві третини якої становлять представники саморегулівних організацій оцінювачів, позбавив його свідоцтва. Експерт виграв спір в Одеському окружному адміністративному суді (28.08.2017), Одеському апеляційному адміністративному суді (24.01.2018) і Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду (24.04.2019), однак Фонд повторно позбавив його свідоцтва (лист від 13.11.2019 № 10-59-19978). Автор доводить, що особа або орган, які призначають судову експертизу з оцінки майна, майнових прав чи визначення збитків, можуть доручити її фахівцям, не внесеним до Державного реєстру атестованих судових експертів, зокрема оцінювачам, і ставить питання про незалежність державного регулювання оцінки від корпоративних інтересів. Матеріал адресовано судовим експертам-оцінювачам, прокурорам, адвокатам і суддям адміністративної юрисдикції.

Ключові слова: оцінка майна, судова експертиза, Фонд державного майна України, оцінювач, кваліфікаційне свідоцтво оцінювача, Екзаменаційна комісія, експертне дослідження, фахівець

з відповідних галузей знань, незалежність судового експерта, справа № 815/2467/17.

The State Property Fund of Ukraine Has Begun to Assess Forensic Experts' Opinions and Disregards the Law on Assigning Forensic Examinations to Valuers as Specialists in the Relevant Fields of Knowledge

Bolshakov S. I.

Abstract. The paper examines how the State Property Fund of Ukraine, acting as the regulator of professional valuation, reacts when a certified valuer who performs an expert study for the prosecution disagrees with a valuation the Fund has already approved. The author, a forensic expert and valuer, uses a case from the Odesa region: a former railway station in Ovidiopol (a small privatisation object of 92.4 m^2) was valued at UAH 35,000 and sold for UAH 40,000, after which the prosecutor commissioned an expert study whose conclusions contradicted that valuation. In response, the Fund's Examination Commission, at least two thirds of which consists of representatives of self-regulatory valuers' organisations, revoked the expert's qualification certificate. The analysis draws on the Law of Ukraine on the State Property Fund, the Law on Property Valuation, Property Rights and Professional Valuation Activity, Articles 7, 7-1, 9 and 10 of the Law on Forensic Expertise, Articles 3, 9 and 69 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, Article 92 of the Constitution, replies of the Ministry of Justice of Ukraine and of state expert institutions, and the decisions in case No. 815/2467/17, where the expert prevailed before the Odesa District Administrative Court (2017), the Odesa Administrative Court of Appeal (2018) and the Administrative Cassation Court within the Supreme Court (2019). Even so, the certificate was withdrawn again in November 2019. The author argues that a party appointing a forensic examination on property valuation, property rights or damage may entrust it to specialists who are not entered in the State Register of Certified Forensic Experts, valuers included, and that disciplinary pressure of this kind threatens the inde-

pendence of expert evidence. The paper will interest forensic experts, prosecutors, defence lawyers and administrative judges.

Keywords: property valuation, forensic expertise, State Property Fund of Ukraine, valuer, qualification certificate, Examination Commission, expert opinion, independence of forensic experts, administrative litigation, Supreme Court.

Вперше оприлюднено: сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 30.11.2019.

REFERENCES

1. Bolshakov S. I. Fond derzhavnoho maina Ukrainy pochav nadavaty otsinku vysnovkam sudovykh ekspertiv ta ne bazhaie vrakhovuvaty v svoii diialnosti chynne zakonodavstvo Ukrainy shchodo pryznachennia sudovoi ekspertyzy otsinshchykam yak fakhivtsiam z vidpovidnykh haluzei znan [The State Property Fund of Ukraine Has Begun to Assess Forensic Experts' Opinions and Disregards the Law on Assigning Forensic Examinations to Valuers as Specialists in the Relevant Fields of Knowledge]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/spetsialni-znannya/1041-fond-derzhavnogo-majna-ukrajini-pochav-nadavati-otsinku-visnovkam-sudovikh-ekspertiv-ta-ne-bazhae-vrakhovuvati-v-svojij-diyalnosti-chinne-zakonodavstvo-ukrajini-shchodo-priznachennya-sudovoji-ekspertizi-otsinshchikam-yak-fakhivtsyam-z-vidpovidnikh-galuzej-znan-sprava-815-2467-17 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Нова доктрина одинадцятирівневої освіти та її навчального забезпечення : монографія[1]

Кириченко А. А., Виноградов А. К., Ткач Ю. Д., Тунтула А. С.

Реферат · оприлюднено 06.07.2019

Мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі.

Реферат. Монографію Кириченка О. А., Виноградова А. К., Ткача Ю. Д. і Тунтули О. С. присвячено переосмисленню засад пра-

вового регулювання освіти. Автори виходять з того, що юридична та інша освіта має бути безоплатною й доступною і вибудовуватися як одинадцятирівнева система, а її навчальне забезпечення має охоплювати ретроспективний, еталонний і базисний курси, доповнені системою спеціалізованих, академічних і сумативних позавузівських навчальних курсів. Центральне місце в праці посідає поняття освітньої компетентності: автори розкривають її сутність і виокремлюють доктринальну складову (з базисним і детальним рівнями), прикладну та аналітичну компетенції. Окремо схарактеризовано шкільну компетентність, яку запропоновано розглядати як єдність некваліфікованої робочої, загальнолюдської та потенційної компетентності. Поряд із цим запропоновано низку інших інноваційних доктрин і концепцій освітньої діяльності. Свої положення автори подають саме як доктрини, тобто як теоретичну основу, на яку має спиратися вдосконалення законодавства про освіту. Монографію видано російською мовою за науковою редакцією О. А. Кириченка (Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 182 с.) як додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (ISSN 2521-1463). До друку її рекомендувала вчена рада Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 11 від 26.06.2019). Рецензентами виступили доктори юридичних наук І. І. Котюк (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), І. В. Пиріг (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ) і Е. Б. Хачатуров (Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова). Автори адресують монографію тим, хто працює над вдосконаленням правового регулювання освіти: науковцям, практичним працівникам і освітянам. Для читачів журналу праця становить інтерес передусім як теоретична модель структури освітньої і професійної компетентності, на якій ґрунтується підготовка юристів та інших фахівців, що застосовують спеціальні знання.

Ключові слова: доктрина освіти, одинадцятирівнева освіта, юридична освіта, навчальне забезпечення, позавузівські навчальні курси, освітня компетентність, шкільна компетентність, правове регулювання освіти.

A New Doctrine of Eleven-Level Education and Its Instructional Support: A Monograph

Kyrychenko A. A., Vynohradov A. K., Tkach Yu. D., Tuntula A. S.

Abstract. Kyrychenko O. A., Vynohradov A. K., Tkach Yu. D. and Tuntula O. S. address the legal regulation of education and propose to rethink its doctrinal foundations. Their starting point is that legal and other education should be free and accessible and should be organised as an eleven-level system. Instructional support for such a system, in the authors' view, should consist of retrospective, reference and basic courses, complemented by a set of specialised, academic and summative courses delivered outside universities. The core of the monograph is the notion of educational competence. The authors define its essence and divide it into a doctrinal component, with basic and detailed levels, an applied competence and an analytical competence. School competence is treated separately as a combination of unskilled working competence, general human competence and potential competence. A number of other doctrines and concepts of educational activity are also put forward. The book was published in Russian, edited by Kyrychenko O. A. (Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019, 182 pp.), as a supplement to the electronic abstracting and scientific journal Forensic Psychological Examination. Application of the Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice. It was approved for publication by the Academic Council of the Pylyp Orlyk International Classical University and reviewed by Doctors of Law I. I. Kotiuk, I. V. Pyrih and E. B. Khachaturov. The monograph is intended for scholars, practitioners and educators concerned with improving the legal framework of education, and it offers forensic specialists a theoretical model of the components of professional competence.

Keywords: education doctrine, eleven-level education, legal education, instructional support, extracurricular courses, educational competence, school competence, legal regulation of education.

Першоджерело: Кириченко А. А., Виноградов А. К., Ткач Ю. Д., Тунтула А. С. Новая доктрина одиннадцатиуровневого образования и его учебного обеспечения : монография / под ред. А. А. Кириченко. Киев : Издатель Назаров О. А., 2019. 182 с. (Приложение к электронному реферативно-научному журналу «Судебно-психологическая экспертиза. Применение полиграфа и специальных знаний в юридической практике»).[1] Реферат оприлюднено в журналі 06.07.2019.

REFERENCES

1. Nova doktryna odynadtsiatyrivnevoi osvity ta yii navchalnoho zabezpechennia [A New Doctrine of Eleven-Level Education and Its Instructional Support: A Monograph] : monohrafiia : referat / Kyrychenko A. A. ta in. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/971-kirichenko-a-a-vinogradov-a-k-tkach-yu-d-tuntula-a-s-novaya-doktrina-odinnadtsatiurovnevogo-obrazovaniya-i-ego-uchebnogo-obespecheniya-monografiya (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Періодизація розвитку, поняття, система і дисциплінарні зв'язки. Лекція № 1. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник[1]

Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С.

Реферат · оприлюднено 06.07.2019

Реферат. Лекція № 1, якою Кириченко О. А., Ткач Ю. Д. і Тунтула О. С. відкривають курс криміналістики, вийшла другим виданням як навчальний посібник (Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 72 с.) у додатку до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці». Автори викладають періо-

дизацію розвитку вітчизняної криміналістики з характеристикою кожного періоду, розкривають сутність першої та другої концепцій поняття криміналістики, описують системно-структурну будову і змістовно-тематичне наповнення базового спеціального курсу, а також дисциплінарні зв'язки криміналістики. Ці питання докладно опрацьовано в «Курсі лекцій з криміналістики» за науковою редакцією О. А. Кириченка (Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014). Там періодизацію побудовано на критеріях Ю. Д. Ткача (назва, поняття, системно-структурна будова і міжнауковий статус дисципліни) і виокремлено три періоди: накопичення знань у межах антикримінального права і процесу до 1898 р., формування уявлень про назву, поняття й систему науки (від 1898 р. до 1970-х рр.) та визначення її поняття, структури й наукового статусу (з 1970-х рр.). Криміналістику й ордистику автори курсу визначають як методичні (неправові, антиделіктні) юридичні науки, що розробляють відповідно гласні та негласні засоби протидії правопорушенням; друга концепція поширює їхній предмет на всі правопорушення, а не лише на злочини, а сам курс поділено на частини «Теорологія», «Техніка», «Тактика» і «Методика». Посібник рекомендувала вчена рада Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 11 від 26.06.2019), рецензенти — доктори юридичних наук І. І. Котюк, І. В. Пиріг та Е. Б. Хачатуров. Лекцію призначено для криміналістичної підготовки бакалаврів спеціальності 081 «Право»; вона буде корисною викладачам і студентам юридичних закладів вищої освіти та працівникам антиделіктних органів, а судовим експертам допоможе побачити місце спеціальних знань у системі протидії правопорушенням.

Ключові слова: криміналістика, періодизація розвитку криміналістики, поняття криміналістики, ордистика, система курсу криміналістики, дисциплінарні зв'язки, антиделіктна діяльність, юридична освіта, спеціальність 081 «Право».

Periodisation of Development, Concept, System and Disciplinary Links. Lecture No. 1. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook

Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D., Tuntula O. S.

Abstract. Lecture No. 1 by Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D. and Tuntula O. S. opens their course in criminalistics and was reissued in a second edition (Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019, 72 pp.) as a supplement to the electronic journal Forensic Psychological Examination. Application of the Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice. The authors outline the periodisation of Ukrainian criminalistics and characterise each period, explain the first and the second concepts of what criminalistics is, describe the structure and thematic content of the basic special course, and show the links between criminalistics and related disciplines. The same issues are developed in the Course of Lectures on Criminalistics edited by Kyrychenko O. A. (Mykolaiv, 2014). There the periodisation follows criteria proposed by Tkach Yu. D. (the name, concept, structure and interdisciplinary status of the discipline) and distinguishes three periods: accumulation of knowledge within criminal law and procedure up to 1898, formation of ideas about the name, concept and system of the science from 1898 to the 1970s, and definition of its concept, structure and scientific status since the 1970s. Criminalistics and its covert counterpart, ordistics, are treated as methodological legal sciences that develop overt and covert means of countering offences, and the second concept extends their subject from crimes to all offences. The textbook was approved by the Academic Council of the Pylyp Orlyk International Classical University and is intended for law undergraduates, lecturers and staff of law enforcement bodies.

Keywords: criminalistics, history of criminalistics, periodisation, concept of criminalistics, ordistics, course structure, disciplinary links, legal education.

Першоджерело: Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Періодизація розвитку, поняття, система і дисциплінарні зв'язки. Лекція № 1. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ :

Видавець Назаров О. А., 2019. 72 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»). [1] Реферат оприлюднено в журналі 06.07.2019.

REFERENCES

1. Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D., Tuntula O. S. Periodyzatsiia rozvytku, poniattia, systema i dystsyplinarni zviazky. Lektsiia № 1. Kurs lektsii z kryminalistyky: navchalnyi posibnyk [Periodisation of Development, Concept, System and Disciplinary Links. Lecture No. 1. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/972-kirichenko-o-a-tkach-yu-d-tuntula-o-s-periodizatsiya-rozvitku-ponyattya-sistema-i-distsiplinarni-zv-yazki-lektsiya-1-kurs-lektsij-z-kriminalistiki-navchalnij-posibnik (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Основи зброєделіктики. Лекція № 9. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник[1]

Кириченко О. А., Тунтула О. С.

Реферат · оприлюднено 06.07.2019

Реферат. Основи зброєделіктики Кириченко О. А. і Тунтула О. С. викладають у лекції № 9 курсу криміналістики, перевиданій як навчальний посібник (2-ге вид., Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 72 с.) у додатку до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці». Лекцію побудовано навколо трьох груп кримінальної зброї. Спершу автори розкривають сутність і базисні ознаки вогнепальної зброї, боєприпасів і слідів протиправного поводження з ними та пропонують їх класифікацію. Далі розглянуто сутність, базисні ознаки й класифікацію вибухової зброї, вибухових пристроїв, речовин і засобів підриву разом зі слідами протиправного поводження з ними, а також понят-

тя, ознаки й класифікацію кримінальної механічної зброї та боєприпасів до неї. Окремо обґрунтовано розуміння зброєделіктики як базисного часткового криміналістичного та ордистичного вчення, визначено її системно-структурний статус і місце в курсі криміналістики та ордистики. Цю тему раніше висвітлено в авторській лекції «Основи зброєделіктики» (Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012), яку підготували Є. В. Кириленко, Т. О. Коросташова, Ю. О. Ланцедова й О. С. Тунтула за науковою редакцією О. А. Кириченка. У ній зброєделіктику визначено як часткове вчення криміналістики про кримінальну вогнепальну, механічну й вибухову зброю та сліди протиправного поводження з нею, яке має охоплювати технічну, тактичну й методичну частини курсу; розмежовано легальну зброю, легальну та ймовірну паразброю і кримінальну зброю де-факто й де-юре, а до протиправного поводження віднесено, зокрема, виготовлення, переробку, носіння, збут і контрабанду. Посібник рекомендувала вчена рада Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 11 від 26.06.2019); рецензенти — доктори юридичних наук І. І. Котюк, І. В. Пиріг та Е. Б. Хачатуров. Видання адресоване бакалаврам спеціальності 081 «Право», викладачам і студентам юридичних закладів вищої освіти та працівникам антиделіктних органів, а судовим експертам стане в пригоді як систематизований виклад ознак і класифікацій зброї та слідів поводження з нею.

Ключові слова: зброєделіктика, криміналістика, ордистика, вогнепальна зброя, боєприпаси, вибухова зброя, механічна зброя, сліди протиправного поводження зі зброєю, класифікація зброї, криміналістична підготовка.

Fundamentals of Weapon Delictology. Lecture No. 9. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook

Kyrychenko O. A., Tuntula O. S.

Abstract. In Lecture No. 9 of their course in criminalistics, reissued as a textbook (2nd ed., Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019, 72 pp.) in a supplement to the journal Forensic Psychological Examination.

Application of the Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice, Kyrychenko O. A. and Tuntula O. S. present weapon delictology, the branch of criminalistics that studies criminal weapons and the traces of their unlawful handling. The lecture is organised around three groups of weapons. The authors first define firearms and ammunition, list their basic features and the traces left by their unlawful use, and classify them. They then turn to explosive weapons, explosive devices, substances and means of initiation, and finally to criminal mechanical weapons and their ammunition. A separate section justifies the status of weapon delictology as a basic partial doctrine of both criminalistics and ordistics, its covert counterpart, and defines its place in the course. The subject had earlier been treated in an author's lecture published in Mykolaiv in 2012 under the editorship of Kyrychenko O. A., which described weapon delictology as a doctrine running through the technical, tactical and methodological parts of criminalistics and distinguished legal weapons, legal and probable para-weapons, and criminal weapons de facto and de jure; unlawful handling there covers manufacture, conversion, carrying, sale and smuggling, among other acts. The textbook was approved by the Academic Council of the Pylyp Orlyk International Classical University and is aimed at law undergraduates, lecturers and law enforcement staff. Forensic experts may use it as an ordered summary of the features and classifications of weapons and related traces.

Keywords: weapon delictology, criminalistics, ordistics, firearms, ammunition, explosive weapons, mechanical weapons, traces of unlawful handling, classification of weapons.

Першоджерело: Кириченко О. А., Тунтула О. С. Основи зброєделіктики. Лекція № 9. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 72 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).[1] Реферат оприлюднено в журналі 06.07.2019.

REFERENCES

1. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S. Osnovy zbroiedeliktyky. Lektsiia № 9. Kurs lektsii z kryminalistyky: navchalnyi posibnyk [Fundamentals of Weapon Delictology. Lecture No. 9. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/973-kirichenko-o-a-tuntula-o-s-osnovi-zbroedeliktiki-lektsiya-9-kurs-lektsij-z-kriminalistiki-navchalnij-posibnik (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Основи фотокінозйомки та звуковідеозапису. Лекція № 5. Курс лекцій з криміналістики: навчальний посібник[1]

Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ткач Ю. Д.

Реферат · оприлюднено 06.07.2019

Реферат. Фотокінозйомку та звуковідеозапис Кириченко О. А., Тунтула О. С. і Ткач Ю. Д. розглядають у лекції № 5 курсу криміналістики не як набір технічних прийомів, а як базисне часткове вчення криміналістики. Лекція входить до серії, у якій авторський колектив у 2019 р. перевидав курс лекцій з криміналістики окремими посібниками; її перевидано як навчальний посібник (2-ге вид., Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 42 с.) у додатку до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці». Автори визначають поняття, систему й завдання цього вчення, стисло характеризують закарбовуючі (фіксувальні) методи фотокінозйомки та звуковідеозапису і пояснюють їхнє значення. Методи зйомки подано як способи фіксації й документування результатів отримуючих слідчих процесуальних дій. Окрему увагу приділено новим технічним можливостям: лазерному скануванню місця дорожньо-транспортного та іншого кримінального діяння і відеореєстраторам, записи яких автори розглядають як нове джерело відомостей про розвиток механізму дорожньо-транспортного діяння (ДТД). Завершують лекцію питання фіксації

результатів і правила оформлення фотокінозйомки та звуковідеозапису в процесуальних документах. Така побудова поєднує технічний і процесуальний аспекти: від вибору методу зйомки до належного відображення її результатів у матеріалах провадження. Посібник рекомендувала вчена рада Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 11 від 26.06.2019); рецензенти — доктори юридичних наук І. І. Котюк, І. В. Пиріг та Е. Б. Хачатуров. Видання призначене для криміналістичної підготовки бакалаврів спеціальності 081 «Право» і може бути корисним викладачам і студентам юридичних закладів вищої освіти, працівникам юридичних та антиделіктних органів. Для слідчих, прокурорів, адвокатів і судових експертів, зокрема тих, хто досліджує обставини дорожньо-транспортних подій, лекція цінна увагою до відеореєстраторів і лазерного сканування як джерел об'єктивних даних про механізм події та до правил процесуального оформлення таких матеріалів.

Ключові слова: криміналістика, криміналістична фотографія, фотокінозйомка, звуковідеозапис, фіксація слідчих дій, лазерне сканування, відеореєстратор, дорожньо-транспортне діяння, процесуальні документи.

Fundamentals of Photography, Filming and Audio-Video Recording. Lecture No. 5. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook

Kyrychenko O. A., Tuntula O. S., Tkach Yu. D.

Abstract. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S. and Tkach Yu. D. treat photography, filming and audio-video recording not as a collection of technical tricks but as a basic partial doctrine of criminalistics. Their Lecture No. 5 was reissued as a textbook (2nd ed., Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019, 42 pp.) in a supplement to the journal Forensic Psychological Examination. Application of the Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice. The authors define the concept, system and tasks of this doctrine, briefly characterise recording methods of photography, filming and audio-video recording, and explain their significance. Shooting techniques are presented as means of capturing and

documenting the results of investigative procedural actions aimed at obtaining information. Particular attention is paid to newer technologies: laser scanning of the scene of a road traffic incident or another criminal act, and dashboard cameras, whose recordings the authors regard as a new source of information on how the mechanism of a road traffic incident developed. The lecture ends with the rules for recording results and for reflecting photography, filming and audio-video recording in procedural documents, thus linking the technical and procedural sides of evidence collection. The textbook was approved by the Academic Council of the Pylyp Orlyk International Classical University and reviewed by Doctors of Law I. I. Kotiuk, I. V. Pyrih and E. B. Khachaturov. It is intended for law undergraduates, lecturers and staff of law enforcement bodies, and it will be useful to investigators, defence lawyers and forensic experts dealing with road traffic cases.

Keywords: criminalistics, forensic photography, video recording, audio recording, documentation of investigative actions, laser scanning, dashboard camera, road traffic incident, procedural documents.

Першоджерело: Кириченко О. А., Тунтула О. С., Ткач Ю. Д. Основи фотокінозйомки та звуковідеозапису. Лекція № 5. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 42 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).[1] Реферат оприлюднено в журналі 06.07.2019.

REFERENCES

1. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S., Tkach Yu. D. Osnovy fotokinoziomky ta zvukovideozapysu. Lektsiia № 5. Kurs lektsii z kryminalistyky: navchalnyi posibnyk [Fundamentals of Photography, Filming and Audio-Video Recording. Lecture No. 5. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/975-kirichenko-o-a-tuntula-o-s-tkach-yu-d-osnovi-fotokinozjomki-ta-lektsiya-5-

kurs-lektsij-z-kriminalistiki-navchalnij-posibnik (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Основи методології. Лекція № 2. Курс лекцій з криміналістики : навчальний посібник[1]

Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С.

Реферат · оприлюднено 16.07.2019

Реферат. Лекція № 2 «Основи методології» продовжує курс лекцій з криміналістики, який Кириченко О. А., Ткач Ю. Д. і Тунтула О. С. у 2019 р. перевидали окремими навчальними посібниками в додатку до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці». Друге видання лекції (Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 32 с.) рекомендувала вчена рада Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 11 від 26.06.2019). Рецензентами виступили доктори юридичних наук І. І. Котюк (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), І. В. Пиріг (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ) і Е. Б. Хачатуров (Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова). Посібник призначено для криміналістичної підготовки бакалаврів галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»; він може бути корисним викладачам і студентам юридичних закладів вищої освіти, працівникам юридичних та антиделіктних органів. Лекція йде в курсі слідом за лекцією № 1, присвяченою періодизації розвитку, поняттю, системі й дисциплінарним зв'язкам криміналістики. У «Курсі лекцій з криміналістики» за науковою редакцією О. А. Кириченка (Миколаїв, 2014) основи методології віднесено до вступної частини «Теорологія», а криміналістику, як і ордистику, визначено як методичну (неправову, антиделіктну) юридичну науку, що розробляє технічні засоби, тактичні прийоми й методичні рекомендації протидії правопорушенням. Саме методологічні засади цієї науки й становлять предмет лекції № 2.

Ключові слова: криміналістика, методологія криміналістики, теорологія, ордистика, антиделіктна діяльність, курс лекцій, криміналістична підготовка, спеціальність 081 «Право».

Fundamentals of Methodology. Lecture No. 2. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook

Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D., Tuntula O. S.

Abstract. Lecture No. 2, Fundamentals of Methodology, belongs to the course in criminalistics that Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D. and Tuntula O. S. reissued in 2019 as a series of separate textbooks in a supplement to the electronic journal Forensic Psychological Examination. Application of the Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice. The second edition of the lecture (Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019, 32 pp.) was approved by the Academic Council of the Pylyp Orlyk International Classical University on 26 June 2019 and reviewed by Doctors of Law I. I. Kotiuk of Taras Shevchenko National University of Kyiv, I. V. Pyrih of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs and E. B. Khachaturov of Admiral Makarov National University of Shipbuilding. In the course it follows Lecture No. 1, which deals with the periodisation, concept, system and disciplinary links of criminalistics. In the Course of Lectures on Criminalistics edited by Kyrychenko O. A. (Mykolaiv, 2014), the fundamentals of methodology form part of the introductory section called theorology, and criminalistics, like ordistics, is defined as a methodological, non-legal legal science that develops technical means, tactical techniques and methodological recommendations for countering offences. The methodological foundations of this science are the subject of Lecture No. 2. The textbook is intended for undergraduate students of law, lecturers of law schools and staff of legal and law enforcement bodies, who need a coherent theoretical basis before studying the technical and tactical parts of the course.

Keywords: criminalistics, methodology of criminalistics, theorology, ordistics, countering offences, course of lectures, legal education.

Першоджерело: Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Тунтула О. С. Основи методології. Лекція № 2. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 32 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).[1] Реферат оприлюднено в журналі 16.07.2019.

REFERENCES

1. Kyrychenko O. A., Tkach Yu. D., Tuntula O. S. Osnovy metodolohii. Lektsiia № 2. Kurs lektsii z kryminalistyky [Fundamentals of Methodology. Lecture No. 2. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook] : navchalnyi posibnyk : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/977-kirichenko-o-a-tkach-yu-d-tuntula-o-s-osnovi-metodologiji-lektsiya-2-kurs-lektsij-z-kriminalistiki-navch-posib-2-ge-vid (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.2. ПРАВОВЕ ТА НАУКОВО-ПРИКЛАДНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Міжнародні наукометричні бази даних (список)[1]

Реферат · оприлюднено 02.08.2019

Реферат. Список міжнародних наукометричних баз даних, каталогів, репозитаріїв і електронних бібліотек, у яких можна зареєструвати науковий журнал, уклав інтернет-проєкт «Видавництво», що займається комплексною підтримкою наукових журналів у мережі. Редакція відтворює цей перелік як практичний орієнтир для редакторів і авторів, які прагнуть підвищити видимість своїх публікацій. За даними укладачів, станом на 02.08.2017 список охоплював 220 позицій і мав поповнюватися за участю читачів. До нього включено ресурси міжнародного й регіонального, реферативного й повнотекстового, мультидисциплінарного та спеціалізованого характеру: Scopus, індекси Web of Science (Arts &

Humanities Citation Index, Emerging Sources Citation Index, Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index) і тематичні бази Thomson Reuters, Google Scholar, BASE, ROAD, Index Copernicus, Ulrichsweb, ERIH PLUS, Crossref, EBSCO, OpenAIRE, Zenodo, WorldCat, SSRN, SciELO, JSTOR, PubMed, PubPsych, Philosopher's Index, каталоги університетських і національних бібліотек, платформи Issuu й Calaméo, а також Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського та Ukrainian Scientific Journals. Укладачі умовно поділяють бази за складністю реєстрації на три групи: легкі (переважно каталоги з лояльною модерацією та мінімальними вимогами), середньої складності (реферативні й повнотекстові бази з власним імпакт-фактором і рейтингами, суворішою модерацією та розглядом заявок від одного місяця до року) і підвищеної складності (Scopus і Web of Science). Описано типову процедуру реєстрації: вивчення бази та її правил, ознайомлення з вимогами до змісту й оформлення і з уже індексованими профільними журналами, приведення стандартів журналу у відповідність, подання заявки через електронну форму (назва, ISSN, сайт), листування з модераторами, за потреби укладення договору, завершення оформлення метаданих та експорт статей і випусків, як правило у форматі XML. Для редакцій видань з юридичної психології й судової експертизи перелік корисний як вихідна точка, проте він неоднорідний: поряд із провідними індексами цитування в ньому є бібліотечні каталоги, платформи для розміщення документів і сервіси з розрахунку імпакт-факторів різної репутації, тож вибір баз потребує критичної перевірки.

Ключові слова: наукометричні бази даних, індексування наукових журналів, Scopus, Web of Science, Google Scholar, електронні бібліотеки, репозитарії, реєстрація журналу, метадані, редакційна політика.

International Scientometric Databases: A List

Abstract. Editors of young journals in law, psychology and forensic science often need a practical starting point when planning in-

dexing. The journal reproduces a list compiled by the internet project Publishing House (Vydavnytstvo), which supports scholarly journals online, of international scientometric databases, catalogues, repositories and digital libraries where a journal can be registered. According to the compilers, on 2 August 2017 the list contained 220 entries and was meant to be updated with readers' help. It covers international and regional, abstracting and full-text, multidisciplinary and specialised resources: Scopus and the Web of Science indexes, Google Scholar, BASE, ROAD, Index Copernicus, Ulrichsweb, ERIH PLUS, Crossref, EBSCO, OpenAIRE, Zenodo, WorldCat, SSRN, SciELO, JSTOR, PubMed and PubPsych, university and national library catalogues, document-sharing platforms and the Vernadsky National Library of Ukraine. The compilers group the resources by the difficulty of registration: easy (mostly catalogues with lenient moderation), intermediate (abstracting and full-text databases with their own metrics, stricter moderation and review periods of one month to a year) and demanding (Scopus and Web of Science). They also outline a typical procedure: studying the database and its rules, adapting the journal's standards, submitting an application with the title, ISSN and website, corresponding with moderators, completing the metadata and exporting articles, usually as XML files. The list is a useful checklist, but it mixes leading citation indexes with library catalogues, hosting platforms and impact-factor services of uneven reputation, so editors should select databases critically.

Keywords: scientometric databases, journal indexing, Scopus, Web of Science, Google Scholar, digital libraries, repositories, journal registration, metadata.

Реферат оприлюднено в журналі 02.08.2019. Відомості про першу публікацію уточнюються редакцією.

REFERENCES

1. Mizhnarodni naukometrychni bazy danykh (spysok) [International Scientometric Databases: A List] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-docu-

menti/992-mizhnarodni-naukometrichni-bazi-danikh-spisok (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

«Конституція» для наукових журналів відкритого доступу — Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing (Принципи прозорості та найкращої практики наукових публікацій) [1]

Committee on Publication Ethics (COPE), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), Directory of Open Access Journals (DOAJ), World Association of Medical Editors (WAME).

Реферат · оприлюднено 02.08.2019

Мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі.

Реферат. Документ «Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing» (Принципи прозорості та найкращої практики наукових публікацій), який редакція називає «конституцією» журналів відкритого доступу, спільно уклали Committee on Publication Ethics (COPE), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), Directory of Open Access Journals (DOAJ) і World Association of Medical Editors (WAME). Реферат пояснює, що в документі викладено принципи, які мають лежати в основі політики журналу й ураховуватися під час його просування до Scopus і Web of Science. Приводом до його появи стало зростання кількості заявок на членство в цих організаціях, якість яких дуже різнилася, тож принципи стали складником критеріїв оцінювання заявок. Критерії здебільшого ґрунтуються на напрацюваннях DOAJ; кожна організація може доповнювати їх власними вимогами, але не оприлюднює ні відомостей про отримані заявки, ні переліків видавців чи журналів, що не довели відповідності. Третю версію оприлюднено в січні 2018 р. (у блозі DOAJ – 15.01.2018); першу підготувала OASPA в грудні 2013 р., а на сайті DOAJ її розміщено в січні 2014 р. Версія 3 містить 16 принципів: вебсайт журналу; назва журналу; процес рецензування; власність і управління; керівний орган; редакційна команда й контактна ін-

формація; авторське право і ліцензування; плата з авторів; процедура розгляду заяв про порушення в дослідженнях; публікаційна етика; періодичність; доступ; архівування; джерела доходів; реклама; прямий маркетинг. Реферат також характеризує організації-укладачів: COPE консультує редакторів і видавців з усіх аспектів публікаційної етики, але сам не розслідує окремих випадків; DOAJ підтримує достовірну інформацію про журнали відкритого доступу і перевіряє їх на відповідність стандартам; OASPA з 2008 р. представляє інтереси видавців відкритого доступу; WAME об'єднує редакторів рецензованих медичних журналів. Для українських фахових видань із судової експертизи та юридичної психології документ слугує переліком перевірних вимог до сайту, редакційної політики й етики, з яким варто звіряти журнал перед поданням до міжнародних баз.

Ключові слова: публікаційна етика, відкритий доступ, прозорість наукових публікацій, COPE, DOAJ, OASPA, WAME, редакційна політика, рецензування, наукометричні бази.

A "Constitution" for Open Access Journals: Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing

Committee on Publication Ethics (COPE), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), Directory of Open Access Journals (DOAJ), World Association of Medical Editors (WAME).

Abstract. The Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing were drawn up jointly by the Committee on Publication Ethics (COPE), the Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), the Directory of Open Access Journals (DOAJ) and the World Association of Medical Editors (WAME). The abstract published in the journal presents the document as a basic charter for open access journals and as a set of principles that a journal's policy should follow, particularly when it seeks indexing in Scopus or Web of Science. The organisations produced the principles after receiving a growing number of membership applications of widely varying quality, and made them part of the criteria for assessing such applications. The criteria

rely largely on DOAJ practice; each organisation may add its own requirements and does not disclose applications received or lists of publishers and journals that failed to meet them. Version 1 was prepared by OASPA in December 2013; version 3 was released in January 2018. It sets out sixteen principles covering the journal website, journal name, peer review process, ownership and management, governing body, editorial team and contact details, copyright and licensing, author fees, handling of allegations of research misconduct, publication ethics, publishing schedule, access, archiving, revenue sources, advertising and direct marketing. The abstract also describes the four organisations and their missions. For Ukrainian journals in forensic science and legal psychology, the principles offer a checklist for reviewing website content, editorial policy and ethical standards before applying to international databases.

Keywords: publication ethics, open access, transparency, COPE, DOAJ, OASPA, WAME, editorial policy, peer review, journal indexing.

Першоджерело: Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing / Committee on Publication Ethics (COPE), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), Directory of Open Access Journals (DOAJ), World Association of Medical Editors (WAME). 3-тя версія. 2018. Реферат оприлюднено в журналі 02.08.2019.

REFERENCES

1. "Konstytutsiia" dlia naukovykh zhurnaliv vidkrytoho dostupu — Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing (Pryntsypy prozorosti ta naikrashchoi praktyky naukovykh publikatsii) [A "Constitution" for Open Access Journals: Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing] : referat / Committee on Publication Ethics (COPE) ta in. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/993-konstitutsiya-dlya-nauchnykh-zhurnalov-otkrytogo-dostupa-principles-of-transparency-and-best-practice-in-scholarly-publishing-printsipy-prozrachnosti-i-

luchshej-praktiki-nauchnykh-publikatsij (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

1.3. РЕЦЕНЗІЇ ТА НОВІ ВИДАННЯ

Ефективні методи інтерв'ювання та допиту[1]

Gordon N. J., Fleisher W. L.

Реферат · оприлюднено 02.08.2019

Реферат. Як дізнатися, що людина говорить неправду, і як отримати від неї правдиву інформацію так, щоб результат витримав перевірку в суді? Відповідь на ці питання Н. Дж. Гордон і В. Л. Флейшер дають у четвертому виданні посібника «Effective Interviewing and Interrogation Techniques» (London : Academic Press, 2019, 406 p.). Книга є керівництвом з проведення інтерв'ю з імовірними підозрюваними та допиту ймовірних правопорушників і поєднує криміналістичні оцінки, засновані на психофізіології, з аналізом невербальної поведінки. Автори послідовно розглядають пошук істини та природу правди й неправди, психофізіологічні основи криміналістичного оцінювання, підготовку до інтерв'ю чи допиту, методику тематичного інтерв'ю Моргана (Morgan Interview Theme Technique, MITT), криміналістичний аналіз висловлювань, формулювання нейтральних, релевантних і порівняльних питань, проєктивний аналіз мимовільних вербальних ознак та оцінювання невербальної поведінки. Два розділи присвячено криміналістичному оцінювальному інтерв'ю (Forensic Assessment Interview, FAINT): традиційному підрахунку балів і валідизації методики. Окремо висвітлено інтерв'ю з дітьми та особами з інтелектуальними порушеннями, складання звітів, проблему катувань і неправдивих зізнань, співбесіди під час прийому на роботу, скринінг пасажирів за вербальними й невербальними ознаками, правові аспекти, інтегровану техніку допиту, роботу із заявами, аудіо- та відеозаписами, розуміння агресивної поведінки й спілкування з розгніваними людьми, інструментальне виявлення обману за

допомогою поліграфа та перспективні засоби пошуку істини. У додатках подано форми FAINT, зокрема зважену, і зразки анкет. За описом видавця, нове в четвертому виданні – отримання максимуму відомостей від потерпілих і свідків. Рецензент журналу Security Management (ASIS International) відзначає чітку структуру, підсумки ключових положень наприкінці кожного розділу та навчальні кейси. Посібник адресовано працівникам правоохоронних органів і служб безпеки, прокурорам, захисникам у кримінальних провадженнях і представникам сторін у цивільних справах; для українських поліграфологів і судових експертів-психологів він цінний розділами про формулювання питань, валідизацію інтерв'ю та межі допустимого психологічного впливу.

Ключові слова: інтерв'ювання, допит, виявлення неправди, психофізіологія, невербальна поведінка, поліграф, FAINT, MITT, неправдиві зізнання, формулювання питань, інтегрована техніка допиту.

Effective Interviewing and Interrogation Techniques

Gordon N. J., Fleisher W. L.

Abstract. How can an interviewer tell when someone is lying, and how can truthful information be obtained in a way that will withstand scrutiny in court? Gordon N. J. and Fleisher W. L. address these questions in the fourth edition of Effective Interviewing and Interrogation Techniques (London: Academic Press, 2019, 406 pp.). The book is a guide to interviewing probable suspects and interrogating likely perpetrators, combining forensic assessments based on psychophysiology with the analysis of nonverbal behaviour. The chapters move from the search for truth and the nature of truth and lies to the psychophysiological basis of forensic assessment, preparation for the interview, the Morgan Interview Theme Technique (MITT), forensic statement analysis, the formulation of irrelevant, relevant and comparison questions, projective analysis of unwitting verbal cues and nonverbal behavioural assessment. Two chapters cover the scoring and validation of the Forensic Assessment Interview (FAINT). Further chapters deal with in-

terviewing children and people with intellectual disabilities, report writing, torture and false confessions, pre-employment interviewing, passenger screening, legal considerations, the Integrated Interrogation Technique, statements and recordings, aggressive behaviour, and instrumental detection of deception with the polygraph. The appendices include FAINT forms and sample questionnaires. A reviewer for Security Management praised the clear structure, chapter summaries and case studies. The book is aimed at law enforcement and security professionals, prosecutors, defence lawyers and civil litigators, and it is relevant to polygraph examiners and forensic psychologists in Ukraine.

Keywords: interviewing, interrogation, deception detection, psychophysiology, nonverbal behaviour, polygraph, FAINT, MITT, false confessions, question formulation.

Першоджерело: Gordon N. J., Fleisher W. L. Effective interviewing and interrogation techniques. 4th ed. Academic Press, 2019. 406 p.[2] Реферат оприлюднено в журналі 02.08.2019.

REFERENCES

1. Gordon N. J., Fleisher W. L. Efektyvni metody interviuvannia ta dopytu [Effective Interviewing and Interrogation Techniques] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. № 4 (27). URL: https://expertize-journal.org.ua/books/994-book-2 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Gordon N. J., Fleisher W. L. Effective interviewing and interrogation techniques. 4th ed. Academic Press, 2019. 406 p. URL: https://shop.elsevier.com/books/effective-interviewing-and-interrogation-techniques/gordon/978-0-08-102610-6 (data zvernennia: 04.11.2026).

Розділ 2. Новини журналу

29.07.2019

26 липня 2019 року поліграфологи різних українських силових структур вперше закінчили повний базовий курс підготовки поліграфологів від Американського Міжнародного Інституту Поліграфа[1]

З 21 травня по 26 липня 2019 року в Києві поліграфологи українських силових структур пройшли двомісячний базовий курс Американського міжнародного інституту поліграфа, про завершення якого повідомила Національна поліція. Навчання відбувалося в Академії патрульної поліції за підтримки посольства США, щоб сформувати резерв тренерів у правоохоронній сфері. Головний тренер курсу — американський поліграфолог Чак Слапскі, колишній директор Інституту поліграфа Міністерства оборони США з 34-річним досвідом. Слухачі отримали сертифікати й зможуть навчати колег.

03.08.2019

02 серпня 2019 року відбулась презентація нової професійної літератури для державних та приватних поліграфологів, яка вийшла за сприяння Колегії поліграфологів України[2]

2 серпня 2019 року Колегія поліграфологів України презентувала нову професійну літературу для державних і приватних поліграфологів, видану за її сприяння. Автори: Віталій Шаповалов, Діана Алєксєєва-Процюк та Олег Рибальченко. Представлено методичні рекомендації «Особливості проведення передтестової бесіди в дослідженнях із застосуванням поліграфа», «Технологія застосування тестових форматів Utah CQT в поліграфологічних дослідженнях» і «Графічний аналіз тестограм електродермальної активності поліграфного тестування (ГАТРеда)». Учасникам пояснили, як використовувати окремі розділи в щоденній практиці.

27.08.2019

Українські поліграфологи правоохоронних відомств представили Україну на найбільшому щорічному навчальному Семінарі (Seminar / Workshop) Американської поліграфологічної асоціації в США в 2019 році[3]

З 25 по 30 серпня 2019 року п'ятеро поліграфологів правоохоронних органів України (НАБУ, ДПСУ, Національної гвардії та двоє від Національної поліції) за підтримки посольства США й у супроводі компанії Axciton Systems узяли участь у щорічному навчальному семінарі Американської поліграфологічної асоціації в Орландо (Флорида). Усі вони навчалися на першому в Україні базовому курсі Американського міжнародного інституту поліграфа (травень–липень 2019 року). Семінар зібрав понад 800 поліграфологів із 61 країни. Вперше українські поліцейські відвідали такий захід 2017 року в Лас-Вегасі.

27.08.2019

У США в період з 25 по 30 серпня 2019 року відбувається найбільший 54 щорічний навчальний семінар Американської поліграфологічної асоціації[4]

Повідомлення про 54-й щорічний навчальний семінар Американської поліграфологічної асоціації (APA), що проходив 25–30 серпня 2019 року в Орландо (Флорида) і зібрав понад 800 поліграфологів із 61 країни. Стисло викладено програму: стандарти практики (С. Дункан), зниження частки безрезультатних досліджень (М. Хендлер, М. Гуглер), кейси поліграфологів ФБР, техніка Utah MGQT (Д. Раскін), контрзаходи й датчик жувальних м'язів (Д. Крапол, У. Драгон), оновлення техніки Бакстера (П. О'Бурк), передтестове інтерв'ю (Р. Прадо, Р. Нельсон).

REFERENCES

1. 26 lypnia 2019 roku polihrafolohy riznykh ukrainskykh sylovykh struktur vpershe zakinchyly povnyi bazovyi kurs pidhotovky polihrafolohiv vid Amerykanskoho Mizhnarodnoho Instytutu Polihrafa [On 26 July 2019, Polygraph Examiners from Various Ukrainian Law Enforcement Agencies

Completed for the First Time the Full Basic Polygraph Examiner Training Course of the American International Institute of Polygraph]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2019. 29 lyp. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/986-26-lipnya-poligrafologi-riznikh-ukrajinskikh-silovikh-struktur-zakinchili-kurs-pidvishchennya-kvalifikatsiji-vid-amerikanskogo-mizhnarodnogo-institutu-poligrafa (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. 02 serpnia 2019 roku vidbulas prezentatsiia novoi profesiinoi literatury dlia derzhavnykh ta pryvatnykh polihrafolohiv, yaka vyishla za spryiannia Kolehii polihrafolohiv Ukrainy [On 2 August 2019, New Professional Literature for State and Private Polygraph Examiners, Published with the Assistance of the Collegium of Polygraph Examiners of Ukraine, Was Presented]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2019. 3 serp. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/995-02-serpnya-2019-roku-vidbulas-prezentatsiya-novoji-profesijnoji-literaturi-dlya-derzhavnikh-ta-privatnikh-poligrafologiv-yaka-vijshla-za-spriyannya-kolegiji-poligrafologiv-ukrajini (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Ukrainski polihrafolohy pravookhoronnykh vidomstv predstavyly Ukrainu na naibilshomu shchorichnomu navchalnomu Seminari (Seminar [Ukrainian Polygraph Examiners of Law Enforcement Agencies Represented Ukraine at the Largest Annual Training Seminar (Seminar] / Workshop) Amerykanskoi polihrafolohichnoi asotsiatsii v SSHA v 2019 rotsi. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2019. 27 serp. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/997-ukrainskie-poligrafologi-pravookhranitelnykh-vedomstv-predstavili-ukrainu-na-ezhegodnom-krupnejshem-uchebnom-seminar-workshop-amerikanskoj-assotsiatsii-poligrafologov-v-ssha-v-2019-godu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. U SSHA v period z 25 po 30 serpnia 2019 roku vidbuvaietsia naibilshyi 54 shchorichnyi navchalnyi seminar Amerykanskoi polihrafolohichnoi asotsiatsii [The Largest 54Th Annual Training Seminar of the American

Polygraph Association Takes Place in the USA from 25 to 30 August 2019]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. 2019. 27 serp. URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/998-u-ssha-v-period-z-25-po-30-serpnya-2019-roku-vidbuvaetsya-najbilshij-54-shchorichnij-navchalnij-seminar-amerikanskoji-poligrafologichnoji-asotsiatsiji (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

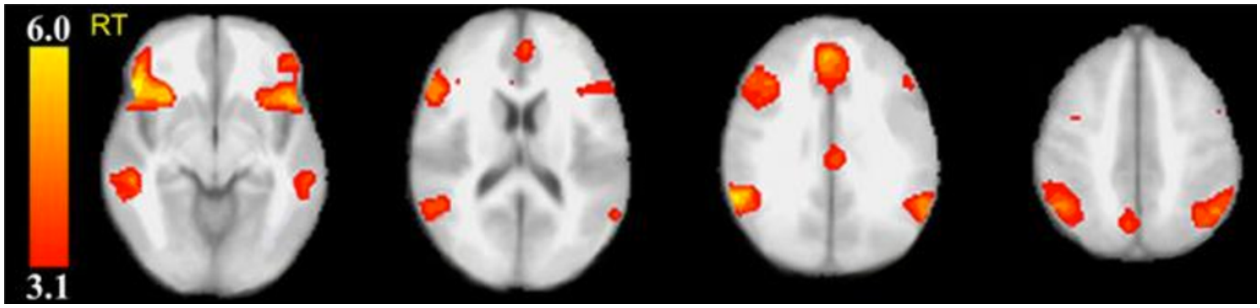
Розділ 3. Новини інженерної психології та психотехніки

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

Виявлення ознак обману за допомогою МРТ мозку (винахід США, 2013)

29 жовтня 2013 року в США зареєстрували патент US 8571629 B2 «Detection of deception and truth-telling using fMRI of the brain» — винахід для виявлення ознак обману за допомогою функціональної магнітно-резонансної томографії мозку.

Серед авторів винаходу — відомий американський поліграфолог Натан Гордон, а також Scott H. Faro, Feroze B. Mohamed і Steven M. Platek. Спосіб передбачає, що під час відповідей досліджуваного на запитання (а) контролюють активацію кількох ділянок мозку і (б) вимірюють один чи кілька психофізіологічних параметрів, після чого результати об'єднують у комбіновану оцінку правдивості або обману. Додатково можна (в) вимірювати компоненти невербальної поведінки й ураховувати їх у загальній оцінці [1].

Зображення активації ділянок мозку за даними фМРТ [1]

Функціональна МРТ вимірює гемодинамічні реакції, тобто зміни кровотоку, спричинені активністю нейронів: коли ділянка мозку працює, приплив крові до неї зростає. Тому метод дозволяє побачити,

які ділянки активуються, наприклад, під час відповідей на запитання [1].

Журнал також згадує статтю Д. Ленглебена і Дж. Г. Хакуна в «The Journal of Clinical Psychiatry» (2016) про контрольоване сліпе порівняння поліграфа і фМРТ у тесті на приховану інформацію [1].

REFERENCES

1. V SSHA v 2013 godu zaregistrirovali Izobretenie na obnaruzhenie priznakov obmana s pomoshchyu MRT mozga. Sudovo-psikhologichna ekspertiza. Zastosuvannya poligrafa i spetsialnikh znan v yuridichniy praktitsi : vebsayt. 2018. 26 sich. URL: https://expertize-journal.org.ua/detektor-lzhi-poligraf/779-v-ssha-v-2013-godu-zaregistrirovali-izobretenie-na-obnaruzhenie-priznakov-obmana-ili-pravdy-s-pomoshchyu-mrt-mozga (data zvernennia: 04.11.2026). [in Russian].

Читачі також шукають

- Реєстр методик проведення судових експертиз[1]
- Заява з показаннями свідка, засвідчена нотаріально: позиція Верховного Суду[2]
- 28 типових зразків заяв і клопотань до суду[3]
- Висновок експерта як доказ: правові позиції Верховного Суду[4]
- База правових позицій Верховного Суду[5]

СТАНЬТЕ АВТОРОМ ЖУРНАЛУ

Судова експертиза потребує дослідників, які не бояться складних запитань. Якщо ви науковець, судовий експерт, адвокат, психолог чи здобувач наукового ступеня, надсилайте свої статті до редакції: журнал публікує дослідження з юридичної психології, судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та спеціальних знань у юридичній практиці. Публікація безкоштовна, статтям редакція присвоює DOI, а читають їх ті, хто щодня працює в судах. Приєднуйтеся до спільноти судових експертів і дослідників: вимоги до статей і тез наведено далі.

QR-код відкриває цей номер на сайті; архів усіх номерів[6].

ПОТРІБЕН СУДОВИЙ ЕКСПЕРТ?

Якщо у справі, яку розглядає суд, виникли питання, що потребують спеціальних знань у галузі психології, зокрема щодо моральних страждань, психологічного стану учасника процесу, інтересів дитини чи психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа, зверніться до редакції. Допоможемо визначитися з видом експертизи, сформулювати питання експертові й знайти фахівця з належною кваліфікацією.

Запит — через форму «Консультація» на сайті журналу[7] або за телефоном +38 (093) 476-72-60.

REFERENCES

1. Reiestr metodyk provedennia sudovykh ekspertyz [Register of Methodologies for Conducting Forensic Examinations]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/reestr-metodik-sud-expertiz (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Zaiava z pokazanniamy svidka, zasvidchena notarialno: pozytsiia Verkhovnoho Sudu [A Witness Statement Certified by a Notary: The Position of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5752-zayava-z-pokazannyami-svidka-pidpis-yakogo-zasvidchuetsya-notarialno-v-gpk-nadannya-pokazan-svidkiv-shlyakhom-posvidchennya-notariusom-ne-spriyae-vsebichnomu-zabezpechennyu-prava-uchasnikiv-spravi-staviti-pitannya-v-tsivilnomu-protsesi-pozitsiya-verkhovnogo-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. 28 typovykh zrazkiv zaiav i klopotan do sudu [28 Model Templates of Applications and Motions to the Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/1076-zbirnik-zrazkiv-klopotan-pro-vidkladennya-rozglyadu-spravi-u-zv-

yazku-iz-vprovadzhennyam-karantinu-stanom-na-20-bereznya-2020-ta-ti-povi-zrazki-zayav-yaki-podayutsya-do-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vysnovok eksperta yak dokaz: pravovi pozytsii Verkhovnoho Sudu [Expert Opinion as Evidence: Legal Positions of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/5121-pozitsiya-vs-visnovok-eksperta-ne-e-nalezhnim-ta-dopustimim-dokazom-yakshcho-u-nomu-ne-zaznacheno-shcho-ekspert-obiznanij-pro-kriminalnu-vidpovidalnist-za-zavidomo-nepravdivij-visovok-i-shcho-takij-visnovok-pidgotovleno-dlya-podannya-do-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Baza pravovykh pozytsii Verkhovnoho Sudu [Database of Legal Positions of the Supreme Court]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/baza-pravovykh-pozytsii-verkhovnoho-sudu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Arkhiv nomeriv zhurnalu. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/nomera (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Konsultatsiia: zapyt na provedennia sudovoi psykholohichnoi ekspertyzy, doslidzhennia [Consultation: Request for a Forensic Psychological Examination or Study]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/konsultacia (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Вимоги до статей і тез авторів

ЗАГАЛЬНІ УМОВИ

1. Редакція розміщує статті й тези авторів у мережі Інтернет на офіційному сайті видання. Статті й тези в журналі публікуються безкоштовно.
2. Приймаються статті (до 15 аркушів) і наукові тези доповідей (до 5 аркушів) з тематики журналу, що не публікувалися й не подавалися до друку раніше. Надсилаючи текст, автор, якщо інше не передбачено угодою з редакцією, передає журналу право на виняткову публікацію роботи на безстроковий термін і зберігає право використовувати її текст у подальших працях з посиланням на першу публікацію в журналі.
3. Автор відповідає за зміст роботи, достовірність фактичних даних, цитат, власних імен і географічних назв, а також за відсутність у матеріалі даних, що не підлягають відкритій публікації.
4. Редакція може здійснювати наукове й літературне редагування, за потреби — рецензування, і має право відхилити матеріал, що не відповідає вимогам або тематиці видання, містить плагіат чи поданий із порушенням строку. Виявлений плагіат є безумовною підставою для відхилення.
5. Протягом тижня після отримання статті (тез) редакція повідомляє автора електронною поштою про прийняття матеріалу до публікації.

ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЇ

1. Індекс УДК[1]; відомості про авторів: прізвище, ім’я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, країна (для іноземних авторів). Прізвище та ім’я латиницею подають за офіційними правилами транслітерації[2].
2. Назва публікації стисло відображає її зміст; анотацію подають після назви мовою публікації та українською мовою.
3. Файл Microsoft Word: шрифт Times New Roman, кегль 14, інтервал 1,5, абзацний відступ

1,25 см, береги — 2 см. Рядки: УДК; ім'я та прізвище автора (праворуч, напівжирним); установа, науковий ступінь, вчене звання, посада; назва великими літерами (посередині); анотації; текст.

4. Посилання в тексті — у квадратних дужках із номером джерела і сторінкою, напр. [1, с. 25]; список використаних джерел — наприкінці тексту за ДСТУ 8302:2015. Інтернет-посилання супроводжуються повними адресами URL.
5. Ілюстрації, графіки й таблиці розміщують безпосередньо в тексті там, де вони потрібні за змістом.
6. Структура статті: постановка проблеми та її актуальність; зв'язок із науковими й практичними завданнями; аналіз останніх досліджень; невирішені частини проблеми; мета; виклад основного матеріалу; висновки й перспективи. Структура тез: актуальність, мета, матеріали й методи, результати, висновки, список літератури.

ПОРЯДОК ПОДАННЯ

Статтю (тези) надсилають з дотриманням термінів виходу номерів[3] на електронну пошту заступника головного редактора за напрямом: психологічні науки — д-р психол. наук, професор Євдокимова Н. О. (yevdokymova@ukr.net); юридичні науки — д-р юрид. наук, професор Кириченко О. А. (alankir23@ukr.net), або головному редактору канд. психол. наук, доценту, ветерану війни — учаснику бойових дій, суб'єкту ветеранського підприємництва Назарову О. А. (nazarovua@ukr.net). Назва файлу: «прізвище_стаття» або «прізвище_тези», напр. Шевченко_стаття. Студенти (курсанти, слухачі) додають скан рецензії наукового керівника. Отримання матеріалів редакція підтверджує.

Authors from abroad prepare the paper according to the publication requirements of their country, add a short abstract in Ukrainian and send a Microsoft Word file to nazarovua@ukr.net named "surname_article" or "surname_theses".

Персональні дані авторів використовуються лише для внутрішніх завдань видання й не передаються стороннім особам; надсилання матеріалів означає згоду автора

на їх обробку відповідно до Закону України «Про захист персональних даних». Повний текст вимог — на сайті журналу[4].

REFERENCES

1. Universalna desiatkova klasyfikatsiia (UDK) : onlain-dovidnyk. Teacode. URL: https://teacode.com/online/udc (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Pro vporiadkuvannia transliteratsii ukrainskoho alfavitu latynytseiu : postanova Kab. Ministriv Ukrainy vid 27.01.2010 № 55. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Terminy vykhodu nomeriv. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/termini-vikhodu (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vymohy do oformlennia statei i tez [Requirements for Articles and Abstracts]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/vimogi-do-oformlennya (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

Відомості про журнал

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Назва: реферативно-науковий журнал «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці» (*Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice*). Електронне (online) видання.

Ідентифікатори: ISSN 2521-1463 (Online); штриховий код EAN-13 для періодичних видань 9772521146000; державний український ідентифікатор медіа R40-05509; префікс DOI 10.53672 (Crossref), DOI журналу 10.53672/ej.

Засновник і видавець: кандидат психологічних наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович. Внесений Державним комітетом телебачення і радіомовлення України до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (свідоцтво серія ДК № 8355 від 09.06.2025; види діяльності: видавнича діяльність, розповсюдження видавничої продукції). Статус суб'єкта ветеранського підприємництва підтверджено витягом з Єдиного державного реєстру ветеранів війни від 31.10.2026 № 31102026-00003569 (Міністерство у справах ветеранів України)[3].

Видається за сприяння ТОВ «Київський міжнародний судово-експертний інститут психологічної експертизи і досліджень на поліграфі» (ТОВ «Інститут психологічної експертизи і поліграфа»); міжнародний ідентифікатор наукової організації ROR 02xc7et08[2].

Галузь: юридичні, психологічні науки. **Періодичність:** 1 раз на два місяці. **Мови видання:** українська, англійська.

Увага! Електронне видання не внесено до затвердженого Міністерством освіти і науки України переліку наукових фахових видань України.

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ

Видання пройшло державну реєстрацію як онлайн-медіа та включене до Реєстру суб'єктів у сфері медіа відповідно до Закону України «Про медіа» (ідентифікатор медіа R40-05509). Види електронних видань, їхні вихідні відомості та правила їх розміщення визначає ДСТУ 7157:2010 «Інформація та документація. Електронні видання. Основні види та вихідні відомості»; на електронні видання поширюються також ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять» і ДСТУ 4861:2007 «Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості».

МЕТА, ГАЛУЗЬ І ПРОБЛЕМАТИКА

Журнал спрямований на втілення в Україні європейських практик наукової самоорганізації, згуртування вітчизняної професійної спільноти науковців, психологів, поліграфологів, правознавців і судових експертів навколо обговорення актуальних теоретико-прикладних проблем спеціальних знань, які застосовуються в юридичній діяльності, зокрема тих, що перебувають у стадії наукової розробки.

Видання присвячене питанням теорії і практики судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа та інших спеціальних знань у юридичній діяльності, сучасному судочинстві, навчанні, тренінгу, формуванню професійно важливих якостей представників юридичних професій (експертів, слідчих, суддів, прокурорів, адвокатів, юристів). До журналу приймаються статті проблемного характеру з цивільного, адміністративного, кримінального, кримінального процесуального та інших галузей права, а також із судової психології та інших напрямів психологічної науки, пов'язаних із судово-психологічною експертизою, використанням поліграфа і спеціальних знань у юридичній практиці. Редакція запрошує до співпраці докторів і кандидатів наук, молодих учених, а також усіх, хто займається науково-практичною діяльністю з цієї проблематики.

The journal is devoted to topical issues of the theory and practice of forensic psychological examination,

the use of the polygraph and other special knowledge in legal activities, modern legal proceedings, education and training of representatives of legal professions (experts, investigators, judges, prosecutors, attorneys, lawyers).

СТРУКТУРА ВИДАННЯ (ЗА ПОЛОЖЕННЯМ ПРО ЖУРНАЛ)

- Реферати, анотації та бібліографічні описи щодо застосування спеціальних знань: новини науки та прикладної діяльності; міжнародний досвід і співробітництво.
- Наукові публікації (статті): теорія та історія застосування спеціальних знань; судово-психологічна експертиза: методичні підходи до вирішення завдань; проблемні аспекти застосування поліграфа; правове та науково-прикладне забезпечення професійної діяльності; точка зору фахівця; юридична практика; інновації наукової школи юриспруденції професора Аланкіра; сторінка вченого.

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

Видання практикує політику негайного відкритого доступу до опублікованого змісту, підтримуючи принципи вільного поширення наукової інформації та глобального обміну знаннями задля загального суспільного прогресу.

This publication practices a policy of immediate open access to published content, upholding the principles of the free flow of scientific information and the global exchange of knowledge.

ІСТОРІЯ ВИДАННЯ

Журнал створено у травні 2016 р. кандидатом психологічних наук, доцентом, експертом-поліграфологом, правознавцем О. А. Назаровим з метою популяризації можливостей судово-психологічної експертизи, застосування поліграфа як ефективних інструментів сучасної психологічної науки у вирішенні найвідповідальніших правових проблем і ситуацій, а також використання інших напрямів спеціальних знань у юридичній практиці (економічних, товарознавчих, медичних, військових, криміналістичних тощо). Редакційну колегію сформовано у квітні 2017 р. під час ISSN-реєстрації видання в міжнародній базі періодичних видань.

БАЗИ ДАНИХ, РЕЄСТРИ ТА БІБЛІОТЕКИ

Журнал включено до інтернет-баз даних наукових видань, державних реєстрів медіа та бібліотек:

- Реєстр суб'єктів у сфері медіа (Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення), ідентифікатор медіа R40-05509[4]
- Google Scholar (Google Академія)[5]
- ISSN International Centre — ISSN Portal, запис 2521-1463[6]
- Crossref — член-реєстрант DOI, префікс 10.53672[7]
- Реєстр наукових видань України (УкрІНТЕІ)[8]
- Polska Bibliografia Naukowa (PBN)[9]

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Поштова адреса: 01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, абонентська скринька В-62.
Mailing address: Khreshchatyk Str. 22, P.O. Box V-62, Kyiv-1, 01001, Ukraine.

Засновник — видавець (з усіх питань діяльності журналу): канд. психол. наук, доцент, ветеран війни — учасник бойових дій, суб'єкт ветеранського підприємництва Назаров Олег Анатолійович; тел. +38 (093) 476-72-60; e-mail: nazarovua@ukr.net.

Заступники головного редактора: д-р психол. наук, професор Євдокимова Наталя Олексіївна, тел. +38 (050) 493-72-81, e-mail: yevdokymova@ukr.net; д-р юрид. наук, професор Кириченко Олександр Анатолійович, тел. +38 (068) 760-60-26, e-mail: alankir23@ukr.net.

Сайт: expertize-journal.org.ua[10]; e-mail редакції: info@expertize-journal.org.ua.

Електронна сторінка цього номера[1]. Джерело відомостей: сторінка «Про реферативно-наукове видання» на сайті журналу[3].

REFERENCES

1. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice]. 2019. № 4 (27). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.4.2019. URL: https://expert-

ize-journal.org.ua/nomera/19783-2019-4-27 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

2. Kyivskyi mizhnarodnyi sudovo-ekspertnyi instytut psykholohichnoi ekspertyzy i doslidzhen na polihrafi [Kyiv International Forensic Institute of Psychological Examination and Polygraph Research] : zapys u reiestri naukovykh orhanizatsii Research Organization Registry (ROR). URL: https://ror.org/02xc7et08 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

3. Vytiah z Yedynoho derzhavnoho reiestru veteraniv viiny vid 31.10.2026 № 31102026-00003569 [Extract from the Unified State Register of War Veterans of 31.10.2026 No. 31102026-00003569] : vidomosti pro subiekta veteranskoho pidpryiemnytstva (Nazarov Oleh Anatoliiovych) / Ministerstvo u spravakh veteraniv Ukrainy. Opryliudneno na storintsi "Pro naukovo-referatyvne vydannia" saitu zhurnalu. URL: https://expertize-journal.org.ua/o-nauchnom-izdanii (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

4. Vytiah z Reiestru subiektiv u sferi media shchodo online media "Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi" (identyfikator media R40-05509). Natsionalna rada Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia. URL: https://drive.google.com/file/d/1YG1vbKwA5qQ2HXbKIKXVNeZs4tcUPtaw/view (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

5. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : profil u Google Akademii (Google Scholar). URL: https://scholar.google.com/citations?user=EaNiTNMAAAAJ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

6. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys ISSN 2521-1463. ISSN Portal. ISSN International Centre. URL: https://portal.issn.org/resource/ISSN/2521-1463 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

7. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys zhurnalu v Crossref (prefiks DOI 10.53672). DOI: https://doi.org/10.53672/ej. [in Ukrainian].

8. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys u Reiestri naukovykh vydan Ukrainy. UkrINTEI. URL: http://nfv.ukrintei.ua/view/614090f159cc1d06af650872 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

9. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : zapys u Polska Bibliografia Naukowa (PBN). URL: https://pbn.nauka.gov.pl/core/#/journal/view/648237294097070b7dded6b3/9b3b60a2-d524-45ec-8e49-95ff3cacdb78 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

10. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi [Forensic Psychological Examination. Application of Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice] : vebsait. URL: https://expertize-journal.org.ua/ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці

Реферативно-науковий online журнал

2019, № 4 (27) (липень – серпень 2019 р.)

Засновник, видавець, відповідальний за випуск — Назаров О. А.

Видається за сприяння Київського міжнародного судово-експертного інституту психологічної експертизи і досліджень на поліграфі (ROR 02xc7et08).

Формат А4 (210×297 мм). Гарнітура Source Serif 4. Обсяг 60 с.

Ідентифікатор медіа R40-05509. ISSN 2521-1463 (Online).

Видавник Назаров О. А. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 8355 від 09.06.2025.

01001, м. Київ-1, вул. Хрещатик, 22, а/с В-62. Тел. +38 (093) 476-72-60. E-mail: nazarovua@ukr.net

expertize-journal.org.ua